

değgin haritalar hazırlamışlardır. Bunlar da, söz konusu yüzen bu dev kitlelerin hareketini engelleyebilecek akıntı ve rüzgârlar hesaba katılmıştır ve işte bunun içindir ki bu konvoylar küre yüzünde bilindiği gibi bir noktadan ötekine en kısa yolu teşkil eden «büyük çemberleri» izlemezler.

Fiattyla Rekabet Edilebilen Su :

Belki de işin ekonomik yüzü araştırmacıların karşısına daha fazla sorun çıkaracaktır. Operasyon, ancak çorak bölgelere bugünkü ya da gelecekteki araçlarla rekabet edebilen fiatlarda tatlı su verebildiği taktirde ilginç olabilir. Uygulamada, aysbergleri çekmenin deniz suyunu endüstriyel araçlarla ve belki de atom enerjisinden yararlanarak tuzsuz hale getirmekten daha ucuza mal olup olmayacağını bilmek lazımdır. Bugün henüz büyük çapta tuzsuzlaştırma tesisleri mevcut olmadığından, bu alandaki rakamları biraz belirsizdir.

En kötümser hesaplar, aysberg çekimi ile metre kübü I santime (4.5 kuruş) ile

elde edilenden dört defa daha ucuz (tahmin edilen maliyet fiatı : m³'ü 0,04 frank).

Bu sistemin bir üstünlüğü daha var, o da, buzun suya çevrilmesi güneş ışıltmasıyla parasız olduğundan tatlı su üretiminin asgari bir enerji sarfiyle sağlanmasıdır.

Bütün sorunlara çözüm bulunmuş olmaktan uzaktır. Amerikan ordusu ile üniversite tarafından birlikte yürütülen incelemenin değeri, bu sorunların kuramsal olanaksızlıklar göstermediğini belirtmektedir.

Sorun tamamıyla bir teknoloji ve yatırım işidir. Ve eğer iş gerçekten verimli çıkarsa yatırımcıların çok geçmeden kendilerini göstereceklerinden şüphemiz olmasın. Kuşkusuz bir gün, tropikal sebze ve meyveler Avustralya çölleriyle çorak Şili yaylalarında, Güney Kutbunun buzları sayesinde yetişecektir.

Science at Vie'den

Çeviren : Nizamettin Özbe

KURT DA TEHLİKEDE

Tek eşli hayvan soyunun biricik temsilcisi.

Son sayımızda, halen yok olma tehdidi altında bulunan kaplan soyunu kurtarmak için zoologların sarfettikleri çabalardan bahsetmiştik. Kaplandan sonra tehlikede bulunan hayvan soyları listesinde kurt yer alıyor. Hemen hemen aynı zamanda Sovyet ve Amerikan zoologları bir tehlike çılgılığı atmışlardır. Leningrad Üniversitesinden profesör Mikhail Kozlov, kurdun doğal bir seçme görevlisi olduğunu yalnız zayıf ya da hasta hayvanlara saldırarak salgın hastalıkların yayılmasını önlediğini ve böylece bir anlamda bir doğa «Koruyucu» su ve «doktor»u görevini yaptığını hatırlatma zorunluğunu duymuştur. Kurdun insanlara saldırısı sonu gelmiş bir geçmişe dayanmaktadır ve bugün korunması gereken kurttur. Bunun için de kurt avının yılda 5000-8000 baş olarak sınırlandırılması istemektedir. Amerikada, zaten Carmell Vally Kurdunu Savunanlar adıyla bir dernek mevcut olup «Uluma» bültenini yayımlamaktadır. Şimdi de Amerikan Hükümeti Amerikan kurtlarının (kırmızı ve gri) mevcudunu memnunluk verici bir düzeyde tutmak için bizzat bir koruma planını gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Rus avcılarında daha iyi donanmış olan Amerikalılar, son bir yasağa rağmen kurdun uçaktan avlanmaktadır. Bu da, kurt soyunu Amerika'da Rusya'da olduğundan çok daha fazla tehdit etmektedir.

Kurt soyunu tehlikeye koyan kurdun avcılarca (tuzak avcıları) aranan kürkü olduğu kadar, düpedüz avlanma zevkidir. Eskiden kurt bakımından «zengin» olan Texas ve Louisiana da bugün ancak birkaç yüz kırmızı (bazen coyote'larla karıştırılan) kurt kalmıştır. Alaska'da ise sadece 2500-5000 gri kurt vardır.

Şüphesiz kurda otuz yüzyıldan beri hemen hemen marazî derecede bir kin du-

yan topluluklar, onun, korunmasından bir yarar sağlanacağına inanmamaktadırlar; bunlardan Atlantik'in iki tarafındaki çiftçiler, rollerin böylece ters yüz olmasına oldukça karşıdırlar: varsın Küçük Kırmızı Bereli Kız onu koruyadursun.

Science et Vie'den

Çeviren: Nizamettin Özbek

bütün dünyayı ilgilendiren problem:

ENERJİ BUNALIMI

Mevcut kömür, petrol ve doğal gaz rezervleri tarihin hiç bir döneminde bu kadar büyük bir ölçüde harcanmamıştı. İnsan başına düşen enerji tüketiminin sürekli yükselmesinin sebebi nedir ?

JERRY GENTRY

nerji bugün dünyanın büyümlü kelimesidir. O değişik şekilleriyle fabrikalarımızı işletir, uçaklarımızı, otomobil ve vapurlarımızı sürer, yükleri bir yerden bir yere götürür, hatta o muazzam roketleri, aya atan o olduğu gibi, evlerimizi büro ve sokaklarımızı aydınlatan da yine enerjidir.

Enerji üşüdüğümüz zaman bizi ısıtır, çok sıcaklarda da odalarımızı serinleten klima tesislerini çalıştırır. Televizyonda haberler, radyoda stereo konserleri ta odamızın içine kadar onun sayesinde gelir. Bugünün yüksek derecede mekanize olmuş tarımı, karmaşık makinelerini çalıştırmak için enerjiye ihtiyaç gösterir. Hatta ev kadını bile yemek yapabilmek için enerjiden faydalanır.

Aslında enerji hareketlidir ve insanlığın çok yanlı bir hizmetkârıdır. Fakat onun için ödeme bedeli tehlikeli derecede yüksektir: Günlük enerji tüketimimizden arta kalan maddeler solduğumuz havayı kirletir, içtiğimiz suyu berbat eder. Enerji üretmek için aldığımız tedbirler çevrelerindeki araziye ondan bir daha faydalanılamaz hale sokar. Enerjiye aç otomobillerin egzozlarıyla madenlerden çıkan gazlar sisle birleşerek şehirlerimizi yaşanamayacak bir hale sokan o kirli kahverengi «smog'u» meydana getirirler.

Bir taraftan biz enerji üretim ve tüketimimizi arttırarak daha yüksek bir hayat standardı ve gittikçe artan bir milli gelir elde ettiğimiz halde, öteki yandan yaşama niteliğimiz tehlikeli bir surette düşmektedir. Enerji bize duyularımızı harekete getiren yüksek ihtiyaçlarımızı karşılayan, her türlü konfor sağlayan materiyel faydalar verir. Fakat genellikle sağlığımız için bu daima iyi gelmez.

Enerji düşkünlüğümüzün kirli artıklarından nefret ederiz. Kimse bir enerji istasyonunun yöresinde yaşamak istemez, bir petrol rafinerisinin sisli havası içinde de oturmayı isteyen kimse yoktur. Fakat bir kere evimizde elektrik kesilecek veya otomobilimizin benzini vesikaya tabi tutulacak olsa, enerjinin değerini, bize olan önemini, onsuz yaşayamayacağımızı derhal anlarız.

Dünya Enerji Tüketimi :

Günlük yaşamamızı etkileyen enerjiye olan bu bağıllığımızı bir kaç açık rakam vererek açıklamaya çalışalım :

● Birleşik Devletler dünya nüfusunun % 6'sını oluşturduğu halde, topraktan elde edilen enerjinin yuvarlak olarak yüzde otuzunu tüketir.

● Avrupa, Japonya, Rusya ve Amerika'nın enerji ihtiyacı beraberce dünya yakıt